

IK - Nieuwe organisatievormen I: De kracht van boerencoöperaties die producten uit de regio leveren

Thema: Korte ketens en stadslandbouw
Moderator: Ton Duffhues (ZLTO)
Sprekers: Jos Bolk (Oregional), Pieter Vink (Boerenhart)

Verslag

Introductie over historie van coöperatief samenwerken van boeren op lokaal niveau: De pakhuizen, melkfabrieken, onderlinge verzekeringen, boerenleenbanken en veilingen en afzetverenigingen. Allemaal lokaal en regionaal, van boeren, door boeren.

Geleidelijk trad schaalvergroting op en ook verzakelijking, splitsing tussen bedrijf en coöperatie en andere zeggenschap. Nu zien we een revival van coöperatief samenwerken van ondernemers in diverse sectoren en cross-sectoraal in bijvoorbeeld de zorg, energie, dorpscoöperaties. Ook nieuw zijn de coöperaties van ondernemers die hun producten lokaal of regionaal willen afzetten.

Oregional en Boerenhart zijn heel verschillend opgezet. Oregional is vijf jaar oud en heeft net een crisis achter de rug op financieel en bestuurlijk gebied. De boeren zijn nu in de *lead* en er is een keuze gemaakt voor uitsluitend BtB; Van Bedrijf tot Bedrijf. Dus in dit geval kiest de coöperatie er uitdrukkelijk voor om niet de individuele klant te bedienen, maar een bedrijf of instelling, met name zorginstellingen en restaurants. Ambities om als coöperatie ook de consumentenmarkt te bedienen zijn losgelaten. Dat lijkt een goede keuze die meer vertrouwen wekt bij de leden.

Boerenhart is jong en levert vooral aan retail. Een sterk management staat centraal, dit betekent wel dat er flinke omzet gemaakt moet worden.

Lessen die de coöperaties geleerd hebben zijn dat klanten werven en houden kost tijd en heeft alles met gunnen en vertrouwen te maken. De essenties van coöperatief samenwerken zijn besproken. Conclusie is dat samenwerken niet vanzelf gaat en offers vraagt. Meestal wordt er te weinig stil gestaan bij de vraag: waarom coöperatie?

Uitkomsten

1. De coöperatie is een aantrekkelijk middel om korte ketens te organiseren;
2. Coöperatieve vorm verenigt zakelijkheid en idealisme (maatschappelijke betrokkenheid). Zorg dat het niet alleen om zakelijk en korte termijn gaat;
3. Er valt veel van elkaar te leren, vooral in de fase na oprichting en het enthousiasme van het eerste uur. De vragen gaan dan over continuïteit, draagvlak, financiën en financiering, ondernemen etc. Meestal treedt ook een schifting op in doelen en ambities.

Meer informatie

- Website Oregional, www.oregional.nl
- Website Boerenhart, www.boerenhart.nl
- Website International Council on Archives, www.ica.org
- Website Kamer van Coöperatie, <http://www.kamervancooperatie.nl/>